

Návrh
TISKOVÁ ZPRÁVA

Vláda souhlasí s rozšířením seznamu evropsky významných lokalit

Praha, xx. ledna 2016- Ministerstvo životního prostředí předložilo vládě návrh na doplnění národního seznamu evropsky významných lokalit, které jsou spolu s ptačími oblastmi součástí evropské soustavy Natura 2000. K doplnění seznamu dochází na základě požadavků evropské legislativy a Evropské komise, která pro ČR stanovila nepřekročitelný termín doplnění seznamu do ledna 2016. Na seznamu přibýlo 53 nových lokalit na území ČR, do 70 lokalit jsou doplněny další předměty ochrany, 10 lokalit EVL bude úplně zrušeno a k úpravě hranic dojde u 252 lokalit.

Národní seznamy evropsky významných lokalit (EVL) vznikají v každém evropském státě. Požadavek na tvorbu seznamu vyplývá z evropského práva, konkrétně ze směrnice o „stanovištích“. Cílem soustavy Natura 2000 je ochrana cenné evropské přírody a zachování biologické rozmanitosti pro budoucí generace.

Směrnice definuje 60 typů přírodních stanovišť (určité typy lesa jako např. lužní lesy, bučiny, vodní plochy, louky atd.) a 115 významných a na území Evropy ohrožených druhů, které se vyskytují na území ČR. Směrnice také stanovuje na základě jakých odborných kritérií (velikost populace, kvalita stanoviště) mají být EVL navrhovány. Každý evropský stát musí v souladu se směrnicí navrhnout na svém území EVL pro jednotlivé druhy či stanoviště, které se na jeho území vyskytují. Jednotlivé návrhy jsou podrobeny odborné diskusi i v rámci EK, která zajišťuje dostatečnou ochranu druhů a stanovišť v rámci celé EU.

Český seznam vznikl v roce 2005 po rozsáhlém mapování území ČR Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR v letech 2000–2004. V minulosti byl seznam dvakrát doplňován po přehodnocení Evropskou komisí. Naposledy Evropská komise seznam přehodnotila v roce 2011. To vyústilo mj. v nepřekročitelný požadavek EK na doplnění konkrétních lokalit, které se v návrhu doplnění objevily několikrát již v minulosti, ale předchozí vlády je nikdy neschválily. Po 2 letech nečinnosti minulého vedení MŽP zahájila Evropská komise s Českou republikou tzv. pilotní řízení, které předchází řízení pro porušení evropského práva, tzv. infringementu. V pilotním řízení stanovila jako podmínku doplnění seznamu podle jejích požadavků do ledna 2016. *„V případě, že se tak nestane, hrozí ČR tvrdé sankce a možné je i zastavení evropských dotací,“* říká náměstek ministra pro ochranu přírody Vladimír Dolejský.

Stávající český seznam čítá 1075 evropsky významných lokalit o celkové rozloze 7 856 km², tedy necelých 10 % území ČR. Po doplnění seznamu se evropsky významné lokality v ČR rozšíří o 86 km², což představuje 0,1 % území ČR. EVL v ČR tak budou pokrývat 10,08 % území ČR. Ve srovnání s ostatními státy je Česká republika co se týká pokrytí území lokalitami EVL stále na chvostu žebříčku. Slovinsko, Bulharsko a Chorvatsko má v režimu EVL přes 25 % rozlohy státu, na Slovensku pokrytí EVL dosahuje téměř 14 % rozlohy státu, což je i celoevropský průměr.

Pro návštěvníky nových lokalit zařazených do soustavy Natura 2000 se nic nemění. Vyhlášením evropsky významných lokalit se stát zavazuje daná území chránit s cílem

zachovat jejich současnou kvalitu. To, jakým způsobem bude ochrana probíhat, ovlivňuje konkrétní předmět ochrany. Podle toho se vyhláší buď zvláště chráněná území jako např. přírodní rezervace, přírodní památky atp., které mají konkrétní ochranné podmínky definované zákonem, anebo se lokalita ponechává v základní ochraně, kdy platí obecné pravidlo, že lokalitu, resp. druhy či stanoviště je zakázáno poškozovat. V ČR se naprostá většina aktuálních i nových evropsky významných lokalit překrývá se stávajícími chráněnými územími. Doplnění soustavy Natura 2000 tak návštěvníky lokalit nijak neomezí.

Co se týká případného rozvoje území, ať už v zájmu státu, krajů, obcí či soukromých aktivit, tak záměry budou jako doposud podléhat posouzení vlivů na životní prostředí, tzv. procesu EIA. Bude-li záměr ovlivňovat lokality Natura 2000, pak bude v případě jeho negativních dopadů na tyto lokality nutné hledat dostatečná kompenzační opatření v podobě vymezení jiného stanoviště v odpovídající kvalitě, rozšíření hranic EVL atp. Kompenzační opatření se v minulosti podařilo najít např. při stavbě obchvatu u Břeclavi, který je i přes své umístění v evropsky významné lokalitě možné realizovat.

Náklady v souvislosti s rozšířením seznamu EVL, dané realizací souborů opatření pro nově vyhlášené lokality a pro stávající lokality s doplňovaným předmětem ochrany, budou financovány především z Operačního programu Životní prostředí.